

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Βιομηχανική Οργάνωση II: Θεωρίες Κρατικής Παρέμβασης & Ανταγωνισμού

Ενότητα: Ρύθμιση Απορρύθμιση στην πράξη
Ανακεφαλαίωση

Νικόλαος Γ. Χαριτάκης
Σχολή Οικονομικών & Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Ρύθμιση Απορρύθμιση στην πράξη
Ανακεφαλαίωση

Βασικά συμπεράσματα της ρύθμισης Φυσικών Μονοπωλίων (1/4)

- Ένα βασικό συμπέρασμα στην ρύθμιση ενός φυσικού μονοπωλίου είναι κάτι παραπάνω από τον προσδιορισμό της τιμής και την προστασία από την είσοδο ανταγωνιστών.
- Ο σκοπός της ρύθμισης είναι να αυξηθεί η κοινωνική ευημερία περισσότερο από αυτή που θα υπήρχε αν δεν υπήρχε ρύθμιση.
- Ένας στόχος μίας ρυθμιστικής αρχής είναι ποιες αγορές θα εξυπηρετηθούν από μία ρυθμιζόμενη επιχείρηση. Έστω κι αν κάποιες είναι ανταγωνιστικά οργανωμένες περιορίζοντας τα εμπόδια που έχουν δημιουργηθεί από τις δραστηριοποιημένες επιχειρήσεις.
- Ένας δεύτερος στόχος είναι να αντιληφθεί η ρυθμιστική αρχή που μπορεί να αξιοποιήσει μέσω αυτής της επιχείρησης τις οικονομίες αντικειμένου ώστε να μειώσει περαιτέρω το κόστος παροχής της υπηρεσίας.

Βασικά συμπεράσματα της ρύθμισης Φυσικών Μονοπωλίων (2/4)

- Μία βασική ικανότητα της ρυθμιστικής αρχής και προφανώς και της κρατικής εξουσίας συνίσταται στο να αντιλαμβάνεται τότε αυτή η αναγκαιότητα έχει τελειώσει. Πότε διαφορετικά απαιτείται απορρύθμιση.
- Όπως η ρύθμιση ενός φυσικού μονοπωλίου αυξάνει την κοινωνική ευημερία έτσι και η ρύθμιση μιας επιχείρησης που δεν είναι φυσικό μονοπώλιο, μειώνει την κοινωνική ευημερία.
- Η πρώτη γραμμή αμύνης λοιπόν ενός ρυθμιστικού συστήματος προκύπτει από την ρυθμιστική αρχή που ελέγχει αυτό το δικαίωμα. Εκείνη γνωρίζει τότε και με ποια μεθοδολογία θα δημιουργήσει κίνητρα για είσοδο στην αγορά και ανταγωνισμό.

Βασικά συμπεράσματα της ρύθμισης Φυσικών Μονοπωλίων (3/4)

- Δυστυχώς υπάρχουν εμπόδια στην γραφειοκρατία. Ιστορικά οι ρυθμιστικές αρχές αποτελούν παγκοσμίως τους βασικούς πυλώνες αντίστασης στην απορρύθμιση του συστήματος.
- Η όποια παρέμβαση συνεπάγεται μείωση της δυνάμεως τους, του κύρους τους, και των εισοδημάτων των εργαζομένων στις ρυθμιστικές αρχές. Κάτι που είναι άριστο για την κοινωνία δεν συνεπάγεται ότι είναι άριστο και για τους ρυθμιστές των συμφερόντων της κοινωνίας. Κλασικό παράδειγμα η καθυστέρηση στην είσοδο στην αγορά ανταγωνιστών στις διασυνοριακές επικοινωνίες τηλεπικοινωνιών ή μείωση των κινήτρων για έξοδο από την αγορά (περίπτωση πτώχευσης).

Βασικά συμπεράσματα της ρύθμισης Φυσικών Μονοπωλίων (4/4)

- Βασικό συμπέρασμα λοιπόν είναι ότι η γνώση της κατάλληλης τιμής από ένα ρυθμιστικό φορέα είναι μια δύσκολη εργασία και αντίστοιχα δύσκολο είναι να επιτευχθεί όταν το περιβάλλον είναι κυρίως τεχνολογικά ρευστό.
- Ακόμη όμως σημαντικό είναι να προσδιορίζουμε τα πιθανά ενδιάμεσα αποτελέσματα των ενεργειών των ρυθμιστικών αρχών. Για όλους αυτούς τους λόγους απαιτείται έντονος προβληματισμός και διαρκής αναθεώρηση.

Ρυθμίζοντας με στόχο την αναδιανεμητική και την παραγωγική αποτελεσματικότητα (1/3)

- Ο στόχος των προηγούμενων παραδόσεων είχε να κάνει με δύο αντικειμενικούς στόχους
 - Ο πρώτος αφορούσε την ρύθμιση εισόδου/εξόδου και τιμών παροχής έτσι να έχουμε αναδιανεμητική και παραγωγική αποτελεσματικότητα.

Ρυθμίζοντας με στόχο την αναδιανεμητική και την παραγωγική αποτελεσματικότητα (2/3)

- Προέκυψε ότι σε στατικό επίπεδο
 - Ρύθμιση τιμών με βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας επιτυγχάνεται όταν ρυθμίζεται και η είσοδος ή όταν υπάρχουν μη ρυθμιζόμενα υποκατάστατα, ή η αγορά είναι τελείως ανταγωνιστική.
 - Σ' αυτό το περιβάλλον υπάρχουν κάποιες παρενέργειες. Αν τεθούν οι τιμές πάνω από το κόστος έχουμε ανταγωνισμό εκτός τιμών και παραγωγικές αναποτελεσματικότητες (μόλυνση άλλων αγορών).
- Σε δυναμικό επίπεδο
 - Ρύθμιση τιμών μειώνει την τάση για καινοτομία καθώς δεν υπάρχουν τα αναγκαία κίνητρα.
 - Ρυθμιστικές υστερήσεις σε κάποιο βαθμό εξυπηρετούν σε κάποιο βαθμό την μείωση των κινήτρων καθώς δημιουργούν ευκαιρίες για καινοτομίες ώστε να παρακαμφθούν οι ρυθμιστικές ατέλειες.
 - Αντίθετα ρύθμιση της εισόδου λειτουργεί σε βάρος της καινοτομίας και της συνεχούς ανταγωνιστικής βελτίωσης.

Ρυθμίζοντας με στόχο την αναδιανεμητική και την παραγωγική αποτελεσματικότητα (3/3)

- Ένας δεύτερος αφορούσε την ποσοτική εκτίμηση των αποτελεσμάτων της ρυθμιστικής παρέμβασης.
 - Γνωρίζουμε από την Β.Ο. Ι ότι το πλεόνασμα του καταναλωτή και του παραγωγού μπορεί να λειτουργήσει υποβοηθητικά. Αυτό μπορούμε να το μελετήσουμε στη σύγκριση μιας ρυθμιζόμενης και μιας μη ρυθμιζόμενης αγοράς με τα ίδια χαρακτηριστικά.
 - Μπορούμε επίσης και να το αξιολογήσουμε στην ίδια αγορά πριν και μετά την συμβατική λειτουργία της ρύθμισης.

Τέλος

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση 0.1 διαθέσιμη [εδώ](#).

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Νικόλαος Χαριτάκης 2015. Νικόλαος Χαριτάκης. «Βιομηχανική Οργάνωση II : Θεωρίες Κρατικής Παρέμβασης & Ανταγωνισμού. Ρύθμιση Απορρύθμιση στην πράξη Ανακεφαλαίωση». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/ECON100>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

